

INHOUD

Mores leren	1
Van eetzaalgebruiken tot home made gerechten	2
Hiërarchie, en sneeuwbalgevechten.....	3
De Knoebel: voorlichting en de kastanjeregen	3
voorlichting	3
De retraite	4
De vlokcentest	4
Levenslessen	5
Over de sectie Duits gesproken.....	6
Heemels.....	6
De Soep	6
Wilms	7
Brillen voor Peru	8

MORES LEREN

Zoekend naar foto's van mijn internaatstijd, kwam ik ook deze tegen. Lang gewikt en gewogen of ik hem wel zou plaatsen. Het voorval had en heeft bij mij een plek gekregen. Maar ik besef ook dat het, hoewel een uitzondering, toch niet helemaal op zichzelf staat. Op de reünie hebben we met gemengde gevoelens terug gekeken op dergelijke 'anekdotes'. Beter dan destijds realiseren we ons wat het voor betrokken inhield en wellicht nog een aanleiding is om de reünie niet te bezoeken. Het begrip geldt in zekere zin allen die deel uitmaakten van deze scène [sɛn] al dan niet geportretteerd. En sprekend over scene [si:n] in de ruimere zin van het woord, waren we er allemaal bij betrokken. Daarmee is dit een betrekkelijk willekeurig beeld. Daarom uiteindelijk besloten het wel ter plaatsing aan te bieden: opdat we dit ook meenemen in onze herinnering.

Aanleiding voor dit 'tribunaal' was een inbreuk op de gedragscode dat iemand van flat B geen laatstejaars door Willem liet oproepen. Gevolg was een oproep voor een volksgericht in flat C. Net horizontaal ingestroomd, liet ik me informeren. Uit een ver verleden werd de 'vliegshow' nog opgediept (hockeystick in je pyjamajasje over de schouders in de mouwen, waarna je broek werd gelicht en reflexen werden gemeten bij het vertonen van foto's uit [toentertijd] de Lach). Niet verschijnen leek geen optie en het leek me geraden low profile en dressed up heen te gaan. Dus meerdere zwembroeken wat korte broeken en een trainingsbroek eroverheen moesten in elk geval bijdragen aan een zekere vertraagde uitvoering mocht de vliegshow op het programma staan. Het tribunaal vergde wat improvisatie, want aanvankelijk wilde niemand de rol van verdediger op zich nemen. Uiteindelijk bleek de 'klager', toch een maatje van me, daar (te) graag toe bereid. In een pandemonium van elkaar overschreeuwende rechters en tegengestelde instructies spuwende begeleiders, kwam er uiteindelijk overtuigd, maar allerminst overtuigend een schuldig uit. Het verraste me eerlijk gezegd niet. Van de geboden gelegenheid me op mijn kamer te gaan verkleden voor

de 'douchebeurt', hoefde ik tot woede van het gehoor geen gebruik te maken. Kennelijk had ik beseft hoe schuldig ik was en was derhalve de strafmaat te mild geweest. Ik zou nog opgeschilderd worden. En zo geschiedde.

Toen ik het gezelschap er nog fijntjes op wees dat ze veel voorbereidingstijd voor hun tentamens vergooiden, werd besloten me nog aan het volk (flat B) te gaan tonen. Gelukkig was dat een 'thuiswedstrijd' voor me en dus dropen de Heren teleurgesteld af. Enige minuten later al, stond Otto Jansen tot mijn verrassing al aan mijn deur. Mijn voorkomen gaf hem kennelijk aanleiding tot een goed gesprek met zijn gezellen.

Dat hebben ze zich kennelijk zo goed herinnerd dat het ook een jaar later nog een rol speelde bij het eindexamenfeest dat uit de hand liep (zie foto krantenartikel van Wim Boumen). Het getrouwe relaas uit de krant, is nog aan te vullen met mijn beleving. De nacht was inderdaad erg lang en tumultueus. Imponerend was het branden van petroleum op het schoonmetselwerk van het trappenhuis. Spectaculair de SOLEX-races met spring-schans en klemrijden in het balkonhek. En het bombardement van oude schoolboeken in metalen prullenbakken vanaf het dak vervulde ons met extase. (Buiten ons zicht waren deze, zo bleek later, precies op de geparkeerde auto terecht gekomen en hadden forse schade veroorzaakt.) Toen Otger Deman in zijn slaap overvallen werd door zijn oud-jaargenoten was voor ons medebewoners van flat B een grens overschreden. Tegen zessen 's ochtends, toen het eindelijk rustig werd in kamp C, hebben we de auto van een oud afgestudeerde geduchte feestvierder met zijn wielen in de sloot geparkeerd en daarna gecamoufleerd. De dagelijkse routine van ochtendstudie en ontbijten hebben we net op tijd gewoon kunnen volgen. Daarna op die vrijdagochtend de eerste twee uren tekenen bij Hamakers in de grote zaal met full view op het schouwtoneel. Pas tegen tien ging een van de prefecten richting flat C. Dra gevolgd door een stevig benende Otto Jansen. Later begrepen we dat hij de metten kort had gemaakt: het hele gezelschap diende binnen de kortste keren te vertrekken. De rekening zou wel worden nagezonden. Alras verschenen de eerste feestvierders buiten en misten de auto van hun kompaan. Naar verluide is hij toen gewekt en verwittigd. Zijn aanvankelijk ongeloof maakte plaats voor getergde ergernis. De oekaze was kort: het vehikel moest worden gevonden. Waarbij ook rekening moest worden gehouden met laffe streken als een tewaterlating in het zwembad. Meteen werd er gezonnen op wraak; dit kon niet ongestraft blijven. Het terrein werd naarstig afgespeurd. En in de tekenzaal hing ook een zenuwachtige spanning, in elk geval bij enkelen van ons. Zeker toen het lang duurde eer de auto werd gevonden en de onheilstijding dat het dak zwaar beschadigd was sneller rondging dan een lopend vuur. Een verband met de oude openstaande rekening werd te snel gelegd. De roep om vergelding was weliswaar niet hoorbaar maar hing prominent in de lucht. Om die reden heb ik me in de pauze verre gehouden van de sjouwers die het vehikel weer op de kant zetten, de getergde chauffeur en zelfs het massaal toegestroomde publiek. Ik wilde in elk geval de beschutting van het toilet direct achter de conciërgeloge tijdig kunnen bereiken. Opgelucht haalden we adem toen de auto met ware doodsverachting zich met te grote snelheid door de pauzerende meute heen een weg baande en het terrein verliet.

VAN EETZAALGEBRUIKEN TOT HOME MADE GERECHTEN

Levendig werden op de reünie herinneringen opgehaald aan eetzaalgebruiken. Het fenomeen piccolo, die soms al meteen aan het begin van de maaltijd andere tafels af mocht schuimen om geliefde gerechten te vergaren. Soms zo uitbundig dat hij het zelf moest hebben van een goed ontbijt of het tussenmaal voor de middagstudie. Porties die, op aanwijzing

van de chef, in omvang afnamen naar gelang je positie in de rangorde. Reine Claude –een minder gewaardeerd toetje- die, net als misbakken gehaktballen, soms het luchtruim kozen en als een Valk op een prooi neerdaalden. Soms kregen we curieuze combinaties, voor mij was haring met mayonaise er zo een. En over de andijvie (die qua rooster synchroon liep met het maaien van het gras) waren de meningen unaniem negatief. Zo'n dag was er topdrukte bij de friteskraam op de Donderberg. En wilden we ook nog wel eens een kooksessie op de kamer houden. Dat moest heimelijk gebeuren en dus moesten sporen worden uitgewist. Dat kostte nog wel eens moeite als iets aangebakken was of overkookte. Of die keer dat we 'gezond' gingen toen de halvarine werd geïntroduceerd. We merkten snel dat het minder geëigend was als braadvet.

HIËRARCHIE, EN SNEEUWBALGEVECHTEN

Het internaat kende een sterke hiërarchie, zo hadden de mores ons snel geleerd. Overduidelijk was dat PietHendriks, ondanks zijn handicap die zijn mobiliteit sterk beperkte, een kei was in biljarten. Hij liet dan ook niet met zich spotten. Als je dus binnen bereik van zijn keu kwam kon ineens nog een oude rekening vereffend worden. En al helemaal als je in de greep van zijn sterk ontwikkelde armen kwam. Geen wonder, want hij scheurde met zijn hand aangedreven driewieler over het hele terrein.

Befaamd waren de sneeuwbalgevechten tussen de Boeren en kippen. Zoals de Friesen bij de eerste nachtvorst al de Elfstedenkoorts hebben, zo waren de eerste witte vlokken voor ons het voorteken. Zodra er plaksneeuw lag, werden de rijen gesloten en tijdens de pauze een slagorde geïmproviseerd. Het was slechts aan de kanjers voorbehouden om ballen af te vuren. Voor het gepeupel was slechts een functie in de bouw van vestingwerken of aanreiken van ballen weggelegd. Zo hielden 200 kippen stand tegen een vijfvoudige overmacht aan aanvankelijk enthousiaste en snel gedemoraliseerde Boeren.

DE KNOEBEL: VOORLICHTING EN DE KASTANJEREGEN

VOORLICHTING

Vermaard was toch ook de Knoebel (BenJanssen). De man was al behoorlijk dovig en mede daarom voor de goede afstemming in zijn les aangewezen op tolken. Veelal vertrouwelingen die een verplichte plek vooraan hadden en die gevraagd werden voorvallen in de klas te duiden. Vaak waren het getrouwe boeren die hij zelf het College had binnengeloodst. Was er immers een talentvolle boerenzoon, die voor het bedrijf voorbehouden werd, dan werd Ben door de dorpspastoor ingewijd en toog hij derwaarts. Een dergelijk huisbezoek liet bij veelal een diepe indruk achter en het besef dat ze er beter aan deden hun zoon een opleiding op het Klege te gunnen.

Tieske, onmiskkenbaar van boerenafkomst, was zo'n tolk in onze jaargang. Ik kan zijn rol toelichten aan de hand van een klassieker: de voorlichting die door Ben verzorgd werd. De voorbereiding alleen al was legendarisch. Enige lessen tevoren werden we al gewezen op onze groeiende staat van volwassenheid. (Iets dat we zelf ook al, zij het veelal lichamenlijk, begonnen te ervaren) We zouden dan ook ingewijd worden in weer een nieuw mysterie van het leven. Dat de mare al rond was gegaan en eenieder ver- en afloop van het ritueel kende, leek de Knoebel of ontgaan te zijn; in elk geval niet te deren. Zijn missie was het ons voor te gaan op dit pad. Daartoe had hij een grote prent die in de meest uitgekledede vorm een schetsmatige duiding van man en vrouw genoemd kon worden. Mits toegelicht, her-

kenbaar. Die werd voor de pauze heimelijk opgehangen en vervolgens decent met de afbeelding naar het bord gericht omgedraaid. Na de pauze werden we gewezen op het belang om ons volwassen te gedragen tijdens zijn exposé met aan het eind een kleine illustratie van het besprokene. Zeker dan werd op onze stilzwijgende adoratie vertrouwd. En zo geschiedde... wat de Knoebel alleen niet wist, was dat tijdens de onderbreking de prent ondersteboven was opgehangen. Groot was dan ook zijn verbazing toen -geheel tegen de jarenlange gewoonte in- man en vrouw van plek gewisseld leken te zijn en ook overigens op hun kop leken te staan. In bijzonder uit de dracht van de man was dat op te maken.

Van de toen ontstane verwarring werd vervolgens goochem gebruik gemaakt om een wedenschap in te lossen: de vraag werd gesteld wat een klapkut was (goed voor een krat bier). De Knoebel meende steevast met serieuze vragen van doen te hebben (hij had een «vertrouwen in het goede van de mens) en vroeg aan Tieske om een nadere uitleg. Als Tieske vervolgens diep inademde om tekst en uitleg te geven, kreeg hij van zijn achterbuurman een schop tegen beide stoelpoten. De klap van zijn borst tegen de tafel ontnam hem even snel diezelfde lucht. En deed hem beseffen dat een gekuiste versie voldoende was.

DE RETRAITE

Eens per jaar werd het schoolrooster gelaten voor wat het was en togen we op retraite. In ons geval naar een KPJ-onderkomen in Swalmen. Als internen hadden we niet zo'n trek om dat stuk te fietsen. Omstandig legden we dan ook aan BenJanssen onze benarde situatie uit: niemand beschikte over een goede fiets. Zijn mededogen overtrof dan zijn gezonde verstand en zo gingen we met vier internen in zijn auto gepropt op pad. Op de provinciale weg werd plots zonder vooraankondiging of duidelijke aanleiding gestopt. We schrokken, zeker toen we de piepende banden van een achteropkomende truck met oplegger dichterbij hoorden komen. Het ontging de Knoebel wellicht vanwege zijn handicap en mogelijk omdat hij niet in profane zaken geïnteresseerd was. Na een omstandige toelichting op de nieuwbouwplannen voor Broekhin, vervolgde hij zijn weg. De doodsangst in de ogen van de vrachtautochauffeur heeft hem niet bereikt.

Intussen waren de Boeren al gearriveerd en sukkelden de andere internen (zich beroepend op slechte rijwielen, een matige conditie en belabberde voeding) allengs binnen. De Knoebel ging met zijn tijd mee en gaf aan dat die dag in het teken van samenspraak zou staan. Op het podium wilde hij zich dan ook graag gesecondeerd zien door een aantal uitverkozen leerlingen. Omdat onze voordracht te lang uitbleef vulde hij het zelf maar in. Vanzelfsprekend mocht Tieske zich verzekerd weten van een stoel op het podium. En verder waren het de klassecaptain en de vice captain; als ik me wel herinner JanEricKoch en KarelAdams. De laatste kon zeker wedijveren met de internen waar het om boevenstreken ging. Het was herfst en de wandelingen in de pauzes werden dan ook gebruikt om broekzakken en opgerolde truien te vullen met kastanjes. Die kwamen van pas om de discussie wat in beweging te krijgen. En dus werden kastanjes afgevuurd werden, die door de podiumgasten behendig werden ontweken. Die onrust viel de Knoebel op. Hij sprak zijn paladijnen daar dan ook op aan; iets waarbij hij -onverwacht- op luide bijval uit de zaal mocht rekenen. Alleen viel ook voor ons het doek, toen één projectiel uit de baan raakte en de Knoebel zelf trof. Zelfs dan was een beroep op zijn barmhartigheid kansrijk.

DE VLOKKENTEST

Ergens in mijn laatste jaar werd het doorgaans introverte internaatsleven verstoord door bezoek van de recherche. Winkeliers in de stad hadden kennelijk een verdacht op ons geves-

tigd omdat met name dure leren jassen bleken te verdwijnen richting Schöndeln. Tijdens het onderzoek bleek dat we in de artikelkeuze niet eenkennig waren. Tot mijn verrassing verdwenen de koddebeiers even ras van het toneel als ze waren gekomen. Ik dicht het toe aan de kunde van de prefectuur, die op zulke momenten het hoofd koel en het roer recht wist te houden en met ware stuurmanskunst ons van een grote (gewetens)last wist te bevrijden, de dienders veel administratie bespaarde en de neringdoenden kennelijk tot genoegenschadeloos lieten stellen. Op een ander moment hebben we die sores ook in eigen gelederen gekend.

Toen kwam NicoVanStiphout bij JanEricKoch en ik werden aangezocht om onderzoek te doen naar het tekort aan kasgeld in onze zelfgedreven bar. De voorziening waarmee de mondvoorraad voor en tijdens de studie(pauze) en 's avonds kon worden aangevuld. Aanvankelijk hoefden we alleen te posten. Maar toen dat geen zicht op een mogelijke dader gaf, moesten we voor en na de opening gaan tellen. We kregen ontheffing om tijdens de studie te tellen. En ook als de lichten gedoofd waren in de flat, gingen we aan de slag. Welkenlang constateerden we weliswaar tekorten, maar zonder aanwijsbare dader. Het was natuurlijk spannend zo'n heimelijke missie, maar tegelijk ook frustrerend. Eindelijk konden we eenduidig de dader aanwijzen. Die werd van zijn bed gelicht en voor een goed gesprek meegenomen door de prefectuur. JanEric en ik waren onthutst. Hoewel we lang gehoopt hadden op het moment, was de ontknoping tegelijk ook het einde van de mythe dat ook boefjes herkenbaar waren aan een gestreept shirt. Het bleek iemand te zijn waar we het helemaal niet van hadden verwacht en het ook niet konden plaatsen. Ontdaan zijn we gaan wandelen door de eerste sneeuwnacht van dat jaar.

LEVENSSLESSEN

In de regel was de Herenflat een gesloten bastion, ook v.w.b. het lekken van gevoelige informatie. Eén uitzondering hebben we in elk geval gekend. Er solliciteerde een nieuwe natuurkundeleraar en uit doorgaans goed geïnformeerde bron begrepen we dat hij dat samen met zijn moeder kwam doen. Zij prees niet alleen zijn kwaliteiten, maar verzocht ook om een bijzondere secundaire arbeidsvoorwaarde, namelijk of hij met de Heren mocht lunchen. Toen dat beleefd, wellicht met een verwijzing naar het karakter van Opus Dei, werd afgewezen, werd nog een tweede poging gewaagd door te vragen of het dan wellicht in de eetzaal met de internen kon. Ook dat verzoek is gnuivend van de hand geweest.

Was het vanwege het grote tekort aan exacte leerkrachten, in elk geval werd de goede ziel aangenomen. De hilariteit bleef dra niet beperkt tot het genootschap van de Heren. De lessen kregen een reputatie. Zozeer zelfs dat De leraar Duits, Wilms demonstratief met een toespeling op 's mans naam, sprak van een Reichstagbrand die in het aanpalende lokaal woedde. We werden aangemoedigd de rol van het roerige volk te spelen en kregen ereplaatsen aan het raam. Zo zagen we met regelmaat dat de fysicus de een of andere leerling achterna zat in de klas in een poging hem bij de les te roepen. Ook werkte hij ijverig aan een efficiënte lesvoering. Bij proeven kon hij het derhalve zonder de hulp van de amanuensis (Massy o.i.d.) stellen. Die stond zich dan in de toegang van het kabinet te verkneukelen bij het aangezicht van een onvermijdelijke deconfiture. Zo was bij de opstelling voor de proef van 's Gravezande verzuimd de beschermende onderlaag aan te brengen. En toen de hete kogels putten brandden in de lak van de tafel, aarzelde onze koene gast geen moment en beperkte die schade door de kogel meteen beet te pakken. Zijn daaropvolgende reflexmatige reactie maakte de wanorde compleet. Een andere keer verhitte hij kwik, hetgeen een behoorlijke damp opleverde. Toen een van de leerlingen daarop riep dat de zaak zou ont-

ploffen, dook de natuurkundeleraar als eerste onder het open tussenblad. Naar verluide met zijn breed uitgevoerde achterwerk in de richting van de klas en zijn vingers in de oren. Hij heeft het één jaar bij ons weten vol te houden. Dat mag een prestatie heten. Daarna is de rij anekdotes uitgebreid aan de toenmalige MMS te Sittard, het Serviam (gelukkig was één van de familieleden daar leerling en bleven we op de hoogte).

OVER DE SECTIE DUIJS GESPROKEN

HEEMELS

Of beter gezegd over leraren Duits in het algemeen raak je niet uitgesproken. Zo hadden we in het derde jaar les van Heemels. Met hem oefenden we spreekvaardigheid door 'Die Schwarze Galeere' te lezen. Eerst moesten die boekjes besteld worden. Eenieder moest daartoe f 2,50 meebrengen. In het bijzonder voor internen een groot bedrag, maar ook enkele schalkse boeren begrepen dat je daarvoor niet in een slag gewonnen moest geven. Toen het leesschema zo ernstig achterop dreigde te raken dat het boek niet uit zou zijn tegen het einde van het jaar, werden de nog niet betaalde exemplaren (een meerderheid) in bruikleen verstrekt en kon het feest beginnen. Engelen, een boer, verstond de kunst extreem traag te lezen. Als hij daarop aangesproken werd wees hij op een kwaal die in zijn familie heerste en dat het waarschijnlijk een aangeboren gebrek was. Hoewel hij op enige piëteit kon rekenen, raakte het geduld van Heemels toch op. Daarop kreeg standaard zijn buur Reumers de beurt. Die las sneller en foutloos voor dan een ander luisteren kon. Natuurlijk werd hij meteen gemaand een betamelijk tempo aan te houden. Voor Reumers, strijk en zet, de opmaat om zijn beklag te doen over de inconsistentie in de aanwijzingen die we kregen.

Ook het betalen vlotte niet erg, of juist wel. Na weken hadden de achterstallige betalende zich allemaal voorzien van 250 losse centen. Adams werd weer als eerste opgeroepen aan zijn verplichtingen te komen voldoen. En geheel tegen de verwachting van Heemels in, kwam hij trots naar voor en overhandigde het zakje. Heemels vertrouwd met onze streken gaf aan hem door te hebben en niet uit te sluiten dat er wel eens een cent minder in zou zitten. Hij begon met natellen. Voldaan constateerde hij dat de schuld geheel vereffend was en er kwam een vink in het notitieboekje. Nummer twee verscheen en Heemels schoof de stapel terzijde om ook de nieuwe inbreng te kunnen natellen. Tegelijkertijd nam het rumoer toe en Heemels achtte het wijzer in elk geval de tafeltjes die vervaarlijk dicht bij zijn kluis stonden naar achteren te dirigeren. Toch lukte het een van de laatste toch niet om zijn evenwicht te bewaren toen hij op het tafeltje afliep en al het geld tolde over de vloer. De terstond toeschietende helpende handen werden op heroïsche wijze afgeweerd. Deze klus zou hij om veiligheidsredenen zelf klaren. We hebben die les weinig meer kunnen lezen.

DE SOEP

Herr Doctor pleegde alleen maar aan de gissere klasse(n) les te geven. Gymnasiasten kwamen dan ook geregeld met verhalen terug hoe de man de interpunctie bij het bordschrijven verbood. Die flumde hij er zelf bedreven en punctueel bij. Vermaard waren ook zijn preken in zijn Asseltse kerkje. De zonden van dorpsgenoten werden met geen enkel respect voor de privacy breder uitgemeten van Hummie ooit in haar Privé gelukt is. De kerk zat afgeladen vol. Iedere gelovige -ik schat tegen beter weten in- hopen dat de wrake Gods niet op hem zou neerdalen. Dolende zielen tot uit Roermond kwamen, vaak op de fiets, naar zijn voordrachten.

WILMS

Wilde maar al te graag het gerespecteerde opvolgende hoofd van de sectie worden. Er werd dus jarenlang stevig gestudeerd op een promotie. Dit tot een onverdeeld leedvermaak bij zowel collega leraren als de leerlingen. Wortschatz kon je maar beter letterlijk leren. Als je bij *der Zaun* de haakjes vergat in de vertaling: het (ijzeren) hek, zat je ernaast. Daar hielp zelf de hulp van docent-purist Weinberg niet aan. Wilms was een adept van Bertolt Brecht. En de Dreigrosschenoper gold dan ook als het meesterwerk van de Duitse literatuur. Geregeld bezocht hij het toenmalige Oost Berlijn om het theater ... te bezoeken. Eén van die keren, het was in onze Paasvakantie keerde hij niet tijds terug. Het verhaal ging al snel dat een van de vermaarde ex-internen (zoon van een hoge diplomaat) de hand kon hebben gehad in de ambtsberichten die naar de Vopo's waren gegaan. Hoe ook: vloekend en tierend verscheen hij een week te laat weer voor zijn voordrachten. Het schijnt later ook nog eens voorgekomen te zijn dat hij de grootste moeite heeft gehad om een t.b.v. hem bestelde enkele vlucht naar Moskou bij de KLM te annuleren.

Uitgesproken trots was hij op zijn auto. Nee, wonderlijk genoeg niet van Duitse degelijke oorsprong, maar een MG. Een model waar hij zich elke avond in wist te wurmen, hetgeen al een bijzonder schouwspel was. En hij wist de aandacht van de studerende boeren (ze hadden uitzicht op de lerarenparkeerplaats) vast te houden door de motor op volle toeren stationair warm te laten draaien. De eerste keer leuk, de tweede keer ook nog, maar als gewoonte irritant. Een aardappel in de uitlaat of een soort ballon met tuitje, dat waren zaken waar hij zijn auto altijd voor vertrek al op controleerde. Maar de truc met de houtblokken kende hij kennelijk niet zo goed. Op enige dag was het zover. Toeterend wilde hij vertrekken, en alles leek te werken, alleen zijn wielen hadden geen grip. Verbaasd moet hij zijn auto verlaten hebben, maar hij kon niets zien. Een auto die zo'n lage wegligging en zijn onvermogen diep te bukken, maakten dat hij aangewezen was op de hulp van Stemkes. Altijd hulpvaardig en toen toch wat aarzelend.

Ook in Wilms' lessen wilde het wel eens onrustig zijn. En als het dat al niet was, wilde hij het zelf nog wel eens zo maken. Zelfs als je vooraan zat kon je ineens werkelijk zonder aanwijsbare reden naar de laatste bank verwezen worden. Zoiets werd dan een deportatie naar het Judent Quartier genoemd. Op een keer lag bij dat dubbele tafeltje het bovenblad los. Toen dat was opgevallen, hoefde er maar even op de stoel gewipt te worden, het evenwicht verloren te raken en met donderend geweld klapte het blad op de grond. Piet Pennings, groeiend in zijn rol als jong-conrector kwam schielijk zijn ondergelegen leslokaal uit om zich persoonlijk op de hoogte te stellen. Dat ervoer Wilms als krenkend. Reden waarom de hele klas na moest blijven. Zich bewust van zijn eigen moeite om orde te handhaven, sloot hij de klas, ging op het eerste tafeltje zitten en borg de sleutel veilig op, niet in zijn zakken, maar wel daar in de buurt. Groots daagde hij eenieder uit die sleutel daar maar eens weg te halen. Gelukkig passeerde bij het eind van de lesdag net Job Metsemaker, eindredacteur van het schoolblad. En ook het redactielokaal had een 'sleutel 27'; een soort loper voor de klaslokalen. Schielijk werd Job teruggeroepen en het was Sesam open U. de klas stroomde leeg, Wilms verbouwe-reerd achterlatend.

Ook omgekeerd heeft het wel eens gewerkt. Eén van de leerlingen, ik meen TomGerats, was in slaap gevallen bij De Soep. Iedereen verliet de klas in stilte en daarna werd die afgesloten. Laconiek als Tom toen al kon zijn, werd die soep niet zo heet gegeten en na de pauze kwam hij ruitelijk glimlachend weer binnen in de volgende les.

BRILLEN VOOR PERU

De jaarlijkse vastenactie was onze fundraising. Iedereen probeerde de ander te overtreffen om met relatief weinig moeite een mooi bedrag binnen te kruien. Hoewel maar één van ons een rijbewijs had en niemand een auto, zouden we –onder auspiciën van de Roermondse autoclub- een puzzelrit organiseren. We leerden al snel dat er een evident verschil zat in de aanwijzingen 'direct links' en 'waarna links'. Na weken van voorbereiding konden we met alle benodigde vergunningen van start. De organisatie verliep voorspoedig en kon het zich permitteren om zelf eens een blik op de route te werpen. Vlak achter de Kapel in het Zand waren twee auto's al op elkaar gebotst toen de een plots achteruit ging om nog eens goed naar een aanwijzing te kijken. We waren incognito en hebben de plaats des onheils maar links laten liggen. Meteen na binnenkomst van de eerste ploegen kwam een routinier al verhaal halen. Wellicht ging het over een derde variant van linksaf buigen of slaan. In elk geval hij kende de reglementen beter dan goede omgangsvormen. Zeker was in elk geval dat die equipe goed was voor een plaats in de prijzen, zij het niet de eerste. Alle bij de middenstand bij elkaar gescharrelde prijzen stonden uitgesteld op een grote tafel op de Bühne in de aula. Uit pure hufferigheid heeft de organisator aan hem toen een evident mindere prijs overhandigd. Dat wakkerde het enthousiasme om van de geboden gelegenheid tot vragen stellen over de route(aanwijzingen) uitgebreid gebruik te maken. Daar bleek te rallyrijder alleen tot bedaren gebracht te kunnen worden met de ingeroepen hulp van docent Lammers. Pas later begrepen we dat we de zaal wel 'mee' hadden toen hij op zijn nummer gezet werd. In een klap duizenden guldens op de thermometer voor Peru!

PROEFWERKVOORBEREIDINGEN

Uitgesproken goede herinneringen heb ik aan de gezamenlijke proefwerkvoorbereiding. Teammatig werden de zaken aangepakt en ieder ingezet op zijn specialisme. Het bleef niet beperkt tot het uitwisselen van samenvattingen en oude opgaven met oplossingen. Bijles kon je ook genieten. Zeker bij scheikunde was dit alles toch ontoereikend om een aanvaardbaar resultaat te scoren. Daar moesten dus andere strategieën voor worden ontwikkeld. We wisten dat de proefwerken vaak al enkele dagen tevoren door de amanuensis werden gekopieerd en in één van de laden in het scheikundelokaal werden bewaard. We wisten ook dat Stemkes met zijn hond de ronde door het gebouw liep. Zijn argument was dat hij te klein was om een inbreker alleen te lijf te gaan. Dus de routine was dat hij een klapdeur opende, de hond vooruit liep en hij daarna volgde. We kenden de hond en bewonderden dus de moed van Willy Oprey dat hij het aandurfde om 's nachts het gebouw in te gaan. Wij lagen buiten met zaklampen gewapend om elkaar door te seinen wanneer Stemkes zijn conciërgewoning zou verlaten. Willy zou het dan aan het schijnsel op het plafond op de derde verdieping kunnen zien. Tommy Salemans had vrijstelling om achter te blijven. Hij was onzeker of hij ook nu weer een 9 zou scoren en nog liever iets dat voor een tien kon doorgaan. Geen tijd verloren laten gaan en blokken. Toch wilde hij graag beschikken over voorkennis. Als ruil daarvoor zou hij ons iets laten delen in zijn wijsheid. Vervolgens een strategisch beraad over de verdeling van de te scoren punten. Willy stond diep onvoldoende en alleen een tien zou hem een voldoende compensatie opleveren om überhaupt een kans van slagen bij het examen te hebben. Waar hij de meest riskante taak had, werd hem dat cijfer gegund. De rest werd niet te ambitieus naar behoefte verdeeld. Zelden zo enthousiast naar een scheikunde proefwerk gegaan. Toch moet er ergens lont geroken zijn of een lek geweest, want er werd een geheel ander proefwerk voorgelegd. We bleven stabiel in onze resultaten.